

**UCHWAŁA NR LXXIII/ /2024
RADY MIEJSKIEJ W RZGOWIE**

z dnia 17 kwietnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rzgów na lata 2024 - 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz.40, zm. poz.572, poz.1463, poz.1688) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r. poz. 1249, zm. Dz. U. z 2023 r. poz. 289, poz. 535, poz.1606) **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rzgów na lata 2024 – 2030, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXIII/299/2021 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rzgów na lata 2021-2024” zmieniona Uchwałą Nr XXXV/329/2021 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany "Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rzgów na lata 2021-2024".

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzgowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RZGÓW NA LATA 2024 - 2030

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.), dalej także "ustawa". Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rzgów na lata 2024 - 2030 został opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W myśl art. 6.ust. 2 pkt 2-4 ustawy, do pozostałych zadań własnych gminy w tworzeniu gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, należy:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 poz. 1426 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodek Karny (Dz. U. z 2024 poz. 17),
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 poz. 1550 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 poz. 1304 z późn. zm.),
- uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. DEFINICJE, CHARAKTERYSTYKA I ASPEKTY PRAWNE ZJAWISKA PRZEMOCY

Od 22 czerwca 2023 r. pod pojęciem przemocy domowej rozumie się: "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną

lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udęczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej" (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przemoc domowej).

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni

– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne, zawarte w procedurze "Niebieskie Karty" (dalej także "NK"), nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na prowadzenie NK. Wprowadzono zasadę realizacji NK, według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność. Zakończenie procedury "Niebieskie Karty" nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy (lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań). Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze "Niebieskie Karty" przez okres 9-ciu miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 2890) poszerza katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który obejmuje :

- zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową

nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;

- zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba doznająca przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Wszystkie wskazane wyżej zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową mogą być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd – w postanowieniu o udzielenie zabezpieczenia lub w postanowieniu o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa. Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane. Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez osobę dotkniętą przemocą domową lub kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Istotne jest, iż Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową,
- zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Sąd orzeka w terminie jednego miesiąca od dnia wniesienia wniosku.

Sąd uwzględniając wniosek o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, wskazuje w postanowieniu obszar, który osoba stosująca przemoc domową ma opuścić i na którym nie może przebywać, lub odległość od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana zachować. Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową, wskazuje w postanowieniu wyrażoną w metrach odległość, na którą osoba stosująca przemoc domową nie może zbliżyć się do osoby dotkniętej tą przemocą.

Sąd uwzględniając wniosek o wydanie zakazu kontaktowania się z pełnoletnią osobą dotkniętą przemocą domową, na wniosek wnioskodawcy lub uczestnika postępowania, gdy przemawiają za tym szczególne okoliczności, może w postanowieniu określić dopuszczalne sposoby kontaktowania się oraz ich zakres, mając na uwadze bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą domową.

Postanowienia sądu, o których mowa powyżej, oraz postanowienie uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

Niestosowanie się do zakazów przez osobę stosującą przemoc domową stanowi wykroczenie. Sprawca wówczas podlega karze:

- aresztu (wymierzana w dniach może trwać od 5 do 30 dni),
- ograniczenia wolności (trwa 1 miesiąc; w czasie jej odbywania ukarany: nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu; jest obowiązany do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne; ma obowiązek udzielania wyjaśnień dotyczących przebiegu odbywania kary), albo
- grzywny do 5000 złotych.

W art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewniania dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokonuje oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony udzielane jest też wsparcie psychologa.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Wyróżnia się następujące formy przemocy:

1. Przemoc fizyczna – to forma agresji przejawiająca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie "ofierze" bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.
2. Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.
3. Przemoc seksualna – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt,

wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.

4. Przemoc ekonomiczna – to celowe niszczenie czyjejs własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.

5. Zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.

6. Cyberprzemoc - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona "znajomych" w Internecie, celowe ignorowanie czyjejs działalności w sieci.

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. Faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2. Faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobiazg wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;

3. Faza miodowego miesiąca – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. "Sprawca" jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasynom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy "drugą szansę". Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 12 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

➤ objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu),

- objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne),
- objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

3. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rzgów na lata 2024 – 2030 skierowany jest do:

- osób doświadczających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- świadków przemocy domowej,
- społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Rzgów.

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rzgów na lata 2024 – 2030 będzie realizowany głównie przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: Zespół Interdyscyplinarny w Rzgowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie, Komendę Powiatową Policji w Koluszkach - Komisariat Policji w Rzgowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzgowie, placówki oświatowe, Gminą Przychodnię Zdrowia w Rzgowie, Sąd Rejonowy w Pabianicach, Prokuraturę Rejonową w Pabianicach oraz organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ II. CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. OPIS PROBLEMU

Skala zjawiska przemocy domowej w Gminie Rzgów na przestrzeni lat 2021-2023 w ujęciu tabelarycznym.

Tabela nr 1 Dane dotyczące zjawiska przemocy domowej 2021 – 2023

Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2021	2022	2023
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	5	5	6
Liczba funkcjonujących grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych	12	10	15
Liczba posiedzeń grup	23	21	40
<u>Liczba rodzin objętych</u> w danym roku działaniami	10	10	11

w ramach procedury "Niebieskie Karty" A			
Liczba osób objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty" A	31	28	33
<u>Liczba osób doświadczających przemocy</u> rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty" Cz. A	18	18	26
w tym kobiety:	11	8	9
-starsze	3	3	1
- niepełnosprawne	4	0	0
w tym mężczyźni:	1	2	4
-starsi	1	1	0
- niepełnosprawni	1	0	0
w tym dzieci:	6	8	13
- dziewczynki	4	4	5
- chłopcy	2	4	8
Liczba osób objętych działaniami w ramach procedury "Niebieskie Karty" wszczętych w danym roku, <u>wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc</u>	10	10	10
Liczba wypełnionych formularzy "Niebieskie Karty" cz. D	5	9	7
Liczba osób objętych różnorodnymi formami wsparcia	19	33	39
Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego			
Liczba punktów konsultacyjnych	1	1	1
Liczba osób objętych wsparciem psychologicznym	19	24	25
Szkolenia z zakresu przemocy domowej dla osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz ze sprawcami przemocy			
Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy	9	9	10
Działania upowszechniające problematykę przemocy domowej			
Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	5	8	4
Liczba kampanii przeciw przemocy, w których gmina brała udział	1	1	0

Tabela Nr 2 Dane dotyczące zjawiska przemocy domowej 2021 – 2023 na tle liczby mieszkańców Gminy

Zakres danych	2021	2022	2023
Liczba mieszkańców gminy Rzgów	10.252	10.378	10.499
Liczba wszczętych procedur NK w danym roku	7	9	11

Liczba zakończonych procedur NK w danym roku (łącznie z procedurami prowadzonymi z lat wcześniejszych), w tym:	11	6	14
- z uwagi na ustanie przemocy	11	4	7
- z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	0	2	7

Tabela nr 3 Przemoc jako powód przyznania pomocy społecznej w latach 2021-2023

Liczba rodzin	2021	2022	2023
- którym udzielono pomocy społecznej ogółem:	193	170	159
- którym udzielono pomocy finansowej ogółem:	66	63	54
- którym udzielono pomocy finansowej <u>z powodu przemocy domowej</u>	1	1	0

Tabela nr 4 Rodzaje udzielanego wsparcia w ramach Punktu Konsultacyjnego oraz przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie w latach 2021-2023

Liczba osób objętych wsparciem w formie poradnictwa z uwagi na przemoc domową		2021	2022	2023
Ogółem:		19	33	31
a w tym:				
psychologicznego		19	24	25
pedagogicznego		0	2	6
prawnego		0	6	11
medycznego		0	0	1
socjalnego		0	3	5
zawodowego i rodzinnego		0	0	0

Przedstawione powyżej dane dotyczące zjawiska przemocy domowej w gminie Rzgów pozyskano ze sprawozdań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie i Zespołu Interdyscyplinarnego w Rzgowie oraz danych Urzędu Miejskiego w Rzgowie.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie oraz funkcjonujący w jego ramach Zespół Interdyscyplinarny w Rzgowie. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują m.in. z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Nadto rodziny borykające się z problemem przemocy domowej mogą otrzymać wsparcie w Punkcie Konsultacyjnym w Rzgowie.

Na podstawie zebranych informacji można zauważyć, iż skala przemocy w Gminie Rzgów na przestrzeni ostatnich 3 lat nieznacznie wzrosła. Wzrosła także liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych, powoływanych przy wszczęciu procedury "Niebieskie Karty", co jest przejawem zintensyfikowania działań przez członków ww. grup. Podejmowane działania członków grup diagnostyczno-pomocowych mają wspierać osoby doznające przemocy domowej. Również osoby stosujące przemoc domową są obejmowane odpowiednimi działaniami zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ma to pozytywny wpływ na skuteczność interdyscyplinarnych

oddziaływań i przynosi oczekiwane efekty. Tak więc właściwym kierunkiem będzie kontynuacja dotychczasowych działań, z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawa w tym zakresie.

Uwzględniając powyższe dane, sformułowano następujące wnioski i rekomendacje:

1. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Rzgów, które powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
2. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy domowej, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
3. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pozwoli zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
4. Rekomenduje się uczestnictwo w kampaniach społecznych zachęcających do reagowania na przemoc.
5. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą domową a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy domowej.
6. Ważne jest dalsze prowadzenie Punktu Konsultacyjnego przez gminę i udzielane tam wsparcie psychologiczne.

2. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

W Gminie Rzgów bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie
- Komenda Powiatowa Policji w Koluszkach
- Komisariat Policji w Rzgowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzgowie
- Prokuratura Rejonowa w Pabianicach
- Placówki oświatowe
- Gminna Przychodnia Zdrowia w Rzgowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łodzi Powiatu Łódzkiego Wschodniego
- Sąd Rejonowy w Pabianicach- kuratorzy zawodowi i społeczni
- Organizacje pozarządowe
- Inne zainteresowane instytucje.

3. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

1. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych, służących mi.in.: wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz działań rozpowszechniających wiedzę o problemie przemocy domowej w środowisku lokalnym.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych.
3. Kontynuowanie i zacieśnianie współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową w ramach funkcjonującego Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Stałe monitorowanie problemu przemocy na terenie gminy, przeprowadzanie ewaluacji przyjętego Programu oraz dokonywanie koniecznych zmian w podejmowanych działaniach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, .
5. Zapewnienie miejsca schronienia dla osób doświadczających przemocy domowej.

6. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, który udziela psychologicznego wsparcia m.in. z uwagi na problem przemocy domowej.

ROZDZIAŁ III. CZEŚĆ PROGRAMOWA

1.ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Rzgów na lata 2024 – 2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy.

Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna. Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI PROGRAMU:

I CEL: Ochrona osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Tworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych.
3. Realizowanie procedury "Niebieskie Karty".
4. Prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej.
5. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej.
6. Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb podczas realizacji procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej - procedury interwencyjnego odbioru dziecka.
7. Opracowanie i upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.
8. Publikowanie na stronie internetowej Gminy Rzgów i lokalnej prasie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.
9. Realizowanie działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej.

Są to zadanie stałe, realizowane corocznie w okresie 2024-2030 finansowane ze środków budżetu Gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba interwencji związanych z przemocą domową,
- liczba założonych Niebieskich Kart,
- liczba przeprowadzonych specjalistycznych porad,
- liczba osób korzystających z poradnictwa,
- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia,
- liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych dot. przemocy domowej,
- liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy domowej skierowanych do dzieci i młodzieży,
- liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy domowej skierowanych do rodziców,
- liczba osób, którym zapewniono schronienie,
- liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej i rzeczowej.

II CEL: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących.

Kierunki działań:

1. Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych.
2. Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową.
3. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową.
4. Kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.
5. Podejmowanie działań monitorujących po zamknięciu procedury Niebieskie Karty (art. 9h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) przez Policję i pracowników socjalnych.

Są to zadanie stałe, realizowane corocznie w okresie 2024-2030 finansowane ze środków budżetu Gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą NK,
- liczba osób stosujących przemoc domową, u których występuje problem uzależnienia od alkoholu objętych procedurą NK ,
- liczba osób skierowanych przez Zespół Interdyscyplinarny do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych,
- liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny,
- liczba założonych i zakończonych Kart w ramach procedury "Niebieskie Karty",
- liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury "Niebieskie Karty",
- liczba złożonych zawiadomień w sprawie wykroczenia z art. 66c Kodeksu Wykroczeń,
- liczba skierowanych wniosków do GKRPA.

III CEL: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1. Badanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Rzgów (m.in. poprzez analizę sprawozdań, diagnozy, ewaluacje, badania ankietowe).
2. Realizowanie porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w tym w ramach realizowanych programów profilaktycznych.
4. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej oraz promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniedbywania m.in. poprzez organizowanie prelekcji, pogadanek, spotkań z rodzicami.
5. Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek), w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania.
6. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej.
7. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację lokalnych akcji i kampanii lub przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej.

Są to zadanie stałe, realizowane corocznie w okresie 2024-2030 finansowane ze środków budżetu Gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Wskaźniki:

- liczba tworzonych raportów, sprawozdań, analiz dotyczących zjawiska przemocy domowej,
- liczba realizowanych programów profilaktycznych z zakresu przemocy,
- liczba przeprowadzonych warsztatów, zajęć w tym, w ramach realizowanych programów profilaktycznych z zakresu przemocy dla dzieci i młodzieży
- liczba uczestników warsztatów, zajęć w tym, w ramach realizowanych programów profilaktycznych z zakresu przemocy dla dzieci i młodzieży,
- liczba placówek oświatowych realizujących, warsztaty, zajęcia w ramach programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- liczba udzielonych porad,
- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba zorganizowanych prelekcji, pogadanek dla społeczności lokalnej, w tym dla rodziców oraz liczba uczestników tych spotkań,
- liczba upowszechnionych materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek) na temat przemocy,
- liczba rozpowszechnionych informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej,
- liczba zorganizowanych akcji lokalnych/kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej, w których Gmina Rzgów uczestniczyła.

IV CEL: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

1. Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów, podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową (w tym szczególności zadbanie o sferę psychiczną pracowników poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu).
2. Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.

Są to zadanie stałe, realizowane corocznie w okresie 2024-2030 finansowane ze środków budżetu Gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń,
- liczba superwizji i innych form wsparcia,
- liczba osób korzystających z wyżej wymienionych form wsparcia zawodowego,
- liczba zakupionych i udostępnionych materiałów edukacyjnych dla pracowników pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

3. KOORDYNATOR PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie.

4. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 5 lutego każdego roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzgowie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie do dnia 31 marca każdego roku przedstawia Burmistrzowi Rzgowa pisemne sprawozdanie z realizacji Programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Rzgów, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

„Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rzgów na lata 2021-2024” przyjęto Uchwałą nr XXXIII/299/2021 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 24 lutego 2021 r. zmienioną Uchwałą nr XXXV/329/2021 Rady Miejskiej w Rzgowie z dnia 28 kwietnia 2021 r. w sprawie zmiany "Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rzgów na lata 2021-2024".

Z dniem 22 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535). Na podstawie art. 1 cytowanej ustawy zmieniono dotychczasowy tytuł ustawy oraz nazwę programu, którego posiadanie wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2021, poz. 1249 z późn. zm.). Do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Zatem w związku z wprowadzonymi zmianami Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzgowie stworzył nowy program przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej pomimo, iż poprzedni program obowiązywał do końca 2024 r., dostosowując go również do założeń i czasookresu Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.